

**VERSLAG VAN DE SESSIE VAN DE RAAD DER GEMEENTE HAARLEMMERMEER
OP DONDERDAG 19 JANUARI 2022**

Onderwerp: Nota Actualisatie Programma Energietransitie 2022-2026 (2022.0002591)

Voorzitter: dhr. M. Achterbergh-Copier

De leden: mw. B.M. Antolini, dhr. T.M. Beusenberg, dhr. T.M. Blom, dhr. M.F. Boels, mw. J.M. Hup, dhr. R. Kenselaar, mw. J. Koolmoes, mw. S. van de Meeberg, dhr. A. de Ruiter, dhr. F. Sidali, dhr. H.P. Spijker, dhr. E. Vermeulen, dhr. D.P.F. Zuyderwijk

Griffier: dhr. B. Heerema

Portefeuillehouders: mw. C.F.M. van der Meij, mw. M.H. Ruigrok

Insprekers: Geen

De VOORZITTER: Goedenavond allemaal, ik open deze sessie. Na een korte onderbreking door een technische storing zijn we er weer. We gaan het hebben over de Actualisatie Programma Energietransitie 2022-2026. Voordat we op de inhoud ingaan, wil ik nog iets uit het presidium meegeven. Op 22 december jl. heeft het presidium besloten dat de Klimaat- en energiemonitor, ik zeg het goed volgens mij, integraal onderdeel zou uitmaken van deze beraadslaging. Die heeft u ook op tijd gehad, alleen door een ommissie is deze niet toegevoegd in iBabs dus het kan zijn dat collega's niet op de hoogte waren van het feit dat deze besproken zou kunnen worden. Weest u zich ervan bewust dat het mogelijk is dat sommigen daarover beginnen.

Dan hebben we iets minder tijd, maar ik ga mijn best doen om het einde op tijd te halen. De eerste termijn is met spreektijden en het verzoek is u daar echt aan te houden. Interrupties zijn kort en de tweede termijn is vrij debat. Dan is even de vraag wie wil beginnen. Ik begin met mijnheer Spijker en dan ga ik kijken wie er daarna willen. U heeft het woord.

De heer SPIJKER: Dank u wel voorzitter, EEN Haarlemmermeer ziet het voorgestelde programma helaas als onrealistisch.

Ik begin met de regie en energie-infrastructuur. Dat klinkt leuk, maar in de praktijk is gebleken dat we zelfs geen fastfoodketen kunnen faciliteren in Hoofddorp-Centrum, laat staan nieuwe ondernemers. Het elektriciteitsnet is niet afdoende en moet nader worden bekeken en indien nodig worden aangepast. Daar moeten we actie op ondernemen.

Op de Nationale Energieatlas staat dat de hele omgeving rond Schiphol-Noord, Badhoevedorp, Nieuwemeer en Zwanenburg wordt volgeplempt met zonneakkers. Maar hoe kan men vliegtuigen redden die in dit gebied zijn neergestort als het hele gebied onbereikbaar is voor hulpverleners? Dat is wel een belangrijke vraag waarop ik graag een reactie hoor.

Men wil de investeringen in zonnepanelen op daken stimuleren, maar we hebben een kabinet dat daarentegen overweegt de vergoeding die daaraan gekoppeld is, geheel of gedeeltelijk te schrappen. Voorzitter, is dit niet een beetje tegenstrijdig? Is het misschien niet slimmer om te investeren, door middel van subsidies, in oplaadbare batterijen? Dan kan men de stroomcapaciteit opslaan en meer zelfvoorzienend te werk gaan en dat is ook minder belastend voor het energienetwerk.

Tevens moet biobrandstof verder worden gestimuleerd zodat het vliegverkeer minder belastend wordt voor het milieu en CO₂.

Als laatste: we moeten de ontwikkelingen met waterstof nauwlettend in de gaten houden want dat wordt

de toekomst. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Spijker, dan gaan we naar mevrouw Koolmoes van de HAP.

Mevrouw KOOLMOES: Dank u wel voorzitter. Al in 2019 bij het vaststellen van het beleid van de energiesituatie was ons als raad bekend dat er wijzigingen konden worden aangebracht in de uitvoering. Het is ook fijn dat wij die wijzigingen ook ter bespreking hebben ontvangen om hierover van gedachten te wisselen. Het bevreemde de fractie wel dat de ons toegestuurde klimaat- en energiemonitor verder niet genoemd is, terwijl deze uitvoering onzes inziens over de gehele monitor gaat. We zullen dit daarom meenemen in onze bijdrage.

Er wordt in dit stuk gesproken over dat we meer draagkracht voor de eventuele aanleg van windmolens willen laten voelen aan inwoners. De ambtenaar die bedacht heeft dat het woord hier 'voelen' moet zijn, kan de prijs voor meest creatieve woordspeling ontvangen van HAP. We realiseren ons dat dit soort projecten impact heeft op de leefomgeving. Er moet worden ingezet op participatie en lokaal eigenaarschap voor deze projecten, zodat de lusten en de lasten goed verdeeld worden. Het doel blijft om op doordachte, slimme wijze effectief wel draagvlak te creëren. Een transparant proces is hierin belangrijk, maar ook acceptatie als er misschien geen draagvlak voor komt.

In die klimaat- en energiemonitor wordt uitdrukkelijk gesteld dat we de CO₂-reductie die we tot nog toe behaald hebben, vooral of nadrukkelijk te danken hebben aan de COVID-19-maatregelen. Aangezien de monitor gemiddeld twee jaar achterloopt, vrezen wij dat bij de volgende monitor de reductie wel eens kan tegenvallen.

Maar er valt ook nog steeds winst te behalen, lezen wij in de monitor. Bijvoorbeeld bij mensen in koopwoningen, maar zeker ook in huurwoningen, die voor meer dan de helft niet willen investeren in de verduurzaming van hun woning. Er valt in de ogen van HAP hier winst te halen als de eigenaren van de huurwoningen, de woningbouwcoöperaties hierin gestimuleerd worden, want verduurzamen loont.

Tevens wil HAP een compliment maken aan NMCX. Niet alleen hebben ze de scholen bijgestaan met het plaatsen van de zonnepanelen op de daken, tevens werkten ze mee aan een educatieve leermethode voor de basisschoolleerlingen, te weten de kindvriendelijke monitoring van zonnepanelen in het basisonderwijs.

Een vraag aan het college, voorzitter, over de wijkuitvoeringsplannen ten opzichte van de warmtetransitie. Nu we weten dat het initiatief van Polderwarmte het niet gehaald heeft en ook het project rond de fortwachtershuizen in Vijfhuizen is stil komen te liggen, blijkt volgens de monitor dat we alleen nog maar gesprekken voeren met Liander. Waar staan we dan voor wat betreft de wijkuitvoeringsplannen, focuspunt g?

Dan neem ik u nog een keer mee naar de klimaat- en energiemonitor want er is ons iets opgevallen. Ik neem u mee naar pagina 33, figuur 42. De aangevraagde en toegewezen maatregelen. Kan de wethouder, en dit mag schriftelijk, ons uitleggen waarom zo weinig maatregelen die mensen willen gebruiken om te verduurzamen, zijn toegekend? 865 mensen hebben in 2021 zonnepanelen gevraagd en slechts 181 hebben daar een akkoord voor gekregen. Dit als voorbeeld. Door de jaren heen zien we op verschillende onderdelen zoals spouwpanelen, vloer en glas zeer veel aanvragen, maar zijn er zeer weinig akkoord bevonden.

Met het uitgestippelde beleid zijn we op de goede weg, maar een manier om CO₂ nog sneller te verlagen, is plaatsen van nog meer groen. Een aantal jaren geleden hebben we het over het effect van sedumplantjes gehad. En tot mijn verbazing, net toen ik dit stuk had geschreven, kwam er vandaag langs dat in Badhoevedorp een sedumdak is geplaatst op een bushokje. Dat juichen we toe, maar ook meer bomen, meer groen...

De VOORZITTER: Rondt u af, mevrouw Koolmoes?

Mevrouw KOOLMOES: Mag ik mijn laatste zin even doen?

De VOORZITTER: Jazeker.

Mevrouw KOOLMOES: Het klimaat doen we samen, voorzitter, door het laten inzien, het meenemen van inwoners en het laten voelen wat het verschil kan zijn. Alleen zo kan men voldoende draagvlak creëren om de energietransitie te omarmen. Tot zover.

De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Koolmoes dan gaan we naar mijnheer Vermeulen, Forza!

De heer VERMEULEN: Dank u wel voorzitter. Het college heeft besloten om de doelstelling op het gebied van klimaat en energie voor 2030 te verhogen naar 55% minder uitstoot ten opzichte van 1990, en als er meer middelen vanuit het rijk of de Europese Unie beschikbaar komen, zo mogelijk verder te verhogen naar 60%. Als je iets dergelijks leest in januari 2023, met nog maar zeven jaar te gaan, rijst natuurlijk ogenblikkelijk de vraag welke doelen er sinds de invoering van de programmatische aanpak Energietransitie Haarlemmermeer in de periode 2019 tot heden zijn behaald. Dat moet substantieel zijn, nu het college heeft besloten daar nog eens een schepje bovenop te doen.

In december kwam het college met de energie- en klimaatmonitor, die laat zien dat het energieverbruik behoudens het coronajaar 2020, is toegenomen. In 2020 kromp de Haarlemmermeerse economie met 30%, werkten de meeste mensen thuis en daar Haarlemmermeer meer banen kent dan inwoners, is het niet zo verwonderlijk dat het verbruik 8% lager lag. Dat is natuurlijk helemaal geen trendbreuk, zoals gesteld wordt, en voorts ook nog eens 0,5% meer dan in 1990.

We kunnen bij Forza! wel constateren dat er met miljoenen wordt gesmeten alsof het strooigoed is. Het is goed dat bij het spreekwoordelijk verbranden van geld geen CO₂ vrijkomt, anders zou de genoemde doelen verder weg zijn dan ooit. Als we ons rijk rekenen met een trendbreuk door coronamaatregelen, is voor Forza! duidelijk dat we van slimme volger, domme koploper zijn geworden. Met het geld van onze inwoners gaan we een voorbeeldrol op ons nemen. We gaan belemmerende regelgeving tegen. Dat is heel goed, maar doe dat dan over de hele linie, zodat we onze inwoners en bedrijven ook niet nog meer belemmeren. Doe dat niet alleen voor klimaatreligieuze doelen. Met vage begrippen als 'nieuwe focusprojecten voor de energietransitie' en 'het analyseren van mogelijke scenario's' geeft het college aan zelf ook niet te weten waar het mee bezig is.

Voorzitter. Het vorige college was slimme volger en dat kwam er in de praktijk op neer dat er niets werd gedaan en dat paste onze fractie uitstekend. Nu blijkt dat net als in Den Haag, de VVD ook hier schaamteloos D66-beleid gaat uitvoeren. Ons voorland Duitsland, een land met 26.000 windmolens en het hoogste aantal zonnepanelen ter wereld, stoot nu meer CO₂ uit dan tien jaar geleden. En het klimaat? Dat verandert gewoon verder, zoals het dat al miljarden jaren doet. En de bevolking van Haarlemmermeer? Die wordt alleen maar armer van ons klimaatgepruts. Tot zover voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Vermeulen en dan gaan we naar mevrouw Van de Meeberg, D66.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Dank u wel voorzitter en dank aan de vorige spreker, mijnheer Vermeulen voor de complimenten aan D66 voor het beleid dat we gaan voeren. We zijn het eens dat dat dat nodig is en ik ben er echt van overtuigd dat als we nu geen grote stappen gaan nemen, misschien nog wel veel groter dan in dit voorgestelde beleid staat, niet alleen de inwoners van Haarlemmermeer daar onder te lijden hebben, maar heel de wereld daaronder te lijden heeft. Als we niet iets doen, dan hebben we een heel groot probleem.

De VOORZITTER: U krijgt ook een heel grote interruptie van mijnheer Vermeulen.

De heer VERMEULEN: Dat is zo mooi, dat woord 'overtuiging', dat geeft eigenlijk al de religieuze

grondslag aan voor het beleid dat u hier aan het verdedigen bent. Dank u daarvoor.

De VOORZITTER: Mevrouw Van de Meeberg.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Dat was inderdaad een grote boodschap. Dank u wel.

We hebben als raad een brief van Meerwind gekregen, niet zo lang geleden, over de stand van zaken bij de windmolens in het zuiden van de polder en de zorgen die zij daarover hebben. En in het stuk valt ook te lezen dat wij voorzichtig, wat ons betreft iets te voorzichtig, 'gaan kijken of we draagvlak kunnen creëren'. Wat D66 betreft, en ik ben blij te horen dat HAP er net zo in staat, gaan we actief draagvlak creëren. Dat doen we door informeren en enthousiasmeren om te kijken, nee, niet om te kijken, maar om te zorgen dat daar draagvlak komt. Want die windmolens zijn wat ons betreft heel erg nodig. Want de zon schijnt niet altijd. Alleen vandaag misschien eventjes een beetje. Maar als de zon niet schijnt en de wind waait is het handig om energie op te wekken en dat kan dus met windmolens.

We hebben ook met een aantal raadsleden, en ik had het nog niet voorbij horen komen, contact gehad met een aantal inwoners over kleine windmolens op het boerenerf bij een pandje op het eigen terrein om te zorgen voor de opwekking van eigen windenergie waarmee je ook de belasting op het net kunt verminderen en kunt voorzien in je eigen energie. Wij horen dat daar wat weerstand zit, ofwel als het gaat over beleid bij de gemeente, ofwel bij beleid van de provincie. Wij zijn heel benieuwd of we daar even iets meer informatie over kunnen krijgen, want wij zijn van mening dat dat wellicht een interessante optie is om te kijken of er toch energie opgewekt kan worden zonder het net te belasten, want dat is wel een probleem. Mijnheer Spijker is nu even weggelopen, maar die had het net ook over de netwerkbelasting, de infrastructuur, over energienetwerken. Ja, dat is en blijft een zorg en misschien kunnen we daar ook iets over horen van deze wethouder.

Wat ons betreft tot zover in de eerste termijn, dank u wel.

De VOORZITTER: Begint er een collega-raadslid over tiny windmolens, is mijnheer Spijker er niet, dat is toch jammer. We gaan verder met mevrouw Antolini, FVD.

Mevrouw ANTOLINI: Dank u voorzitter. FVD gaat niet mee in de klimathysterie. Het is hartverscheurend dat vele gezinnen hun energierekening niet meer kunnen betalen. Vervolgens lezen we in het voorstel dat onze gemeente het voorbeeld wil geven en het beste kindje van de klas wil zijn door zelfs een nog hogere CO₂-reductie te bereiken, namelijk 60%. Maar houdt het college rekening met het energietekort dat dreigt? Zoals recent bekend is geworden in De Telegraaf geeft netbeheerder TenneT aan rekening te houden met een tekort aan elektriciteit in Nederland na 2030. Volgens de klimaatplannen moeten woningen van het gas af, moet het gasverbruik gereduceerd worden en moeten er meer laadpunten komen voor elektrische auto's. Het is duidelijk dat de belasting van ons energienet gigantisch zal toenemen.

Dan hier een aantal punten waarom zonnepanelen en windmolens waardeloos zijn. Zonnepanelen bevatten veel zware metalen zoals lood, PFAS en andere giftige chemicaliën die schadelijk zijn voor mens en milieu. Windmolens zijn een onbetrouwbare bron van energieopbrengst. Ze leveren niets op wanneer het niet voldoende waait. Windmolens vervuilen het beeld van de horizon en veroorzaken geluidsoverlast. Windmolens zijn gevaarlijk voor vogels, vogels kunnen zich dood vliegen tegen de wieken of de mast van de windturbine. Bovendien zien we dat sommige vogels windmolens mijden en het leefgebied van deze soorten dus kleiner wordt. Overigens hebben windmolens een verwachte levensduur van ongeveer twintig jaar. Wieken van deze molens zijn gemaakt van composiet. Dit maakt het onmogelijk om ze te recyclen. Waar laten wij deze gigantische bladen?

Tot slot, dit beleid maakt ons land en onze inwoners kapot en de burgers hebben hier zeker niet om gevraagd. Tot zover.

De VOORZITTER: Dank u wel, mevrouw Antolini. Dan gaan we naar de 'bijna buurman', mijnheer Sidali,

PvdA.

De heer SIDALI: Dank u wel. Ja, de bijna buurman, maar ik vrees dat het een heel ander verhaal wordt. Het is goed dat het college bezig is gegaan met de actualisatie van de energietransitie, want je moet echt blijven. Het gaat ongelooflijk rap. Het gaat ook in een ongelooflijk rap tempo in de wereld als we kijken naar klimaatverandering. Dan kunnen wij gewoon niet achterblijven, voorzitter.

Echter, we hadden naast een actualisatie, eigenlijk ook een iets kleiner woord verwacht, dat wel in 'actualisatie' zit, namelijk een nota Actie. Dat missen wij. In onze gemeente wordt er best wat initiatief getoond, maar we doen veel te weinig. Kijk bijvoorbeeld naar windenergie. D66 had het er al over. We zijn daarover aangesproken door initiatiefnemers. De vorige spreker had het al over 'de burgers willen dit niet', maar ja, 'de burgers', die bestaan gewoon niet, want er zijn er heel veel en er zijn ook 'de burgers die dat wel willen'.

De VOORZITTER: Mijnheer Sidali ik onderbreek u even, want het klinkt... Klink ik nu ook als een robot? O jee. Probeer u verder te gaan, u bent nog verstaanbaar.

De heer SIDALI: Ja. Dus wat ons betreft is het echt de hoogste tijd voor actie. Dus we vragen het college waar de versnelling gaat komen de komende acht jaar want daar gaat het om. Kan het college toezeggen dat de windcoalitie de benodigde medewerking krijgt of gaat krijgen? En kan het college toezeggen dat nog voor het zomerreces er zicht is op een vergunningaanvraag door initiatiefnemers van de windcoalitie?

We vragen ons nog af, wat is er nou eigenlijk gebeurd met pilot buurtbatterij in Rijsenhout? Wat is er eigenlijk voorgevallen en wat gebeurt daar dan nu verder mee? Kunnen we daar nog wat meer over vernemen? Want buurtbatterijen schijnen ook nog wel een goede oplossing te zijn.

Als we het zo zien, is er een nota waar alle onderwerpen op staan waar het college aan wil gaan werken. Dan verwacht ik dat de voortgangsrapportage/-monitor iedere keer bijgewerkt wordt en hopelijk heel veel smileys, groene bolletjes zal laten zien. Wat ons betreft dus niet meer heel veel praten, maar vooral doen, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan gaan we naar mijnheer Blom, CDA.

De heer BLOM: Ja voorzitter, ik heb met plezier zitten luisteren naar mijn voorganger en ik kan met een aantal dingen wel instemmen. Doelen zijn belangrijk om te stellen. In de programmatische aanpak energietransitie Haarlemmermeer in het jaar 2019 is de CO₂-uitstoot voor 2030 gesteld op 49% minder dan in het jaar 1990. Nu wordt het college voorgesteld om dit doel voor 2030 naar 55% minder uitstoot te verhogen en als middelen vrijkomen voor andere overheden, verder naar 60% te gaan. 2019 is ondertussen alweer 3,5 jaar geleden en 2030 is nog maar zeven jaar te gaan. We zien steeds duidelijker om ons heen dat de klimaatverandering doorzet en de noodzaak om in te grijpen steeds groter wordt. Zeker voor ons als inwoner van Haarlemmermeer dat zich gemiddeld toch 4 meter onder het Nieuw Amsterdams Peil bevindt.

Met de negen focusprojecten wordt uitvoering gegeven aan deze doelstellingen en worden deze concreter gemaakt. Maar is dit genoeg? Een toelichting op deze negen punten missen wij in deze nota. Gaan we snel genoeg of haalt de realiteit ons in? We rijden nu met 300.000 volledig elektrische auto's, maar dat is nog maar 3% van het Nederlandse wagenpark. En met het vrachtverkeer schiet het al helemaal niet op. Zuiniger met gas en elektra gaat wel goed dankzij de hoge prijzen nu. Maar als we naar ons vlieggedrag kijken, zijn we alweer richting ons pre-coronapeil.

Kortom, we sporen het college aan om stappen te zetten in deze energietransitie en ons op de hoogte te houden van de resultaten. En een open blik te houden voor de verschillende oplossingsrichtingen die ingeslagen kunnen worden en de mogelijkheid tot extra plaatsing van windmolens, groot en klein, extra aandacht te geven. Tot zover de bijdrage van het CDA.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan gaan we naar mevrouw Hup, ChristenUnie-SGP.

Mevrouw HUP: Dank voorzitter. In verband met het klimaatverdrag zijn er grote uitdagingen op het gebied van de energietransitie en de zorg voor de schepping vraagt erom dat er de komende jaren en decennia op grote schaal omgeschakeld wordt van fossiele energie naar duurzame energie. Ook onze regio moet zijn steentje hieraan bijdragen. We vinden het belangrijk dat hierbij een goede mix van zonne- en windenergie, en mogelijk andere duurzame bronnen, wordt gehanteerd.

De energievoorziening in deze regio staat ook onder zeer grote druk en dat vraagt van het gemeentebestuur een forse inzet om deze veilig te stellen. Wij vinden dat er kritisch gekeken moet worden naar de milieupogave zelf, economisch belang en eigen belang winnen te vaak van het milieu. We zien dat het eenzijdig prioriteit geven aan economische belangen desastreuze gevolgen kan hebben voor het milieu en voor de gezondheid van mens en dier.

In de nota hebben we kunnen lezen dat het gemeentebestuur de schouders eronder wil gaan zetten, alles op alles zetten om een wat grotere steen bij te dragen. Wij vragen ons echter momenteel wel af of het haalbaar is om de verhoogde doelen daadwerkelijk te behalen, richting 2030 maar ook het uiteindelijke doel, een CO₂-emissie uitstoot van bijna nul in 2050. We vinden wel dat de doelstellingen goed geborgd zijn, alleen veel is nog onzeker. Wij lezen er een beetje uit dat bijstelling meer de regel is dan de goed doordachte plannen en het daadwerkelijk behalen. Dus steeds die procenten erbij is wat ons betreft een beetje een onzekere berekening.

Dus de conclusie: wij vinden de haalbaarheid echt heel belangrijk. We konden nu nog niet echt een rode lijn uittekenen naar het eindresultaat. We hopen natuurlijk dat het allemaal goed gaat, maar ja, wat gebeurt er als we het niet halen? Krijgen we dan een boete van het rijk of gaat het licht uit, symbolisch gezien? En wat dan? Is er een soort back-upplan? Hoe kan je nog aan de knoppen draaien als wij al een minimale marge hebben om uit te lopen?

Ja, ik rond af, voorzitter. Laten we goede rentmeesters zijn binnen onze gemeente en zorgdragen voor een goed milieu. We willen niet alleen de belangen voor onze generatie voor ogen houden, maar juist ook die van de komende generaties. We zien het overigens wel met vertrouwen tegemoet en horen graag van de wethouder of ze er zelf in gelooft of dat het een moeilijke opgave gaat worden.

Tot zover, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan gaan we naar mijnheer Zuyderwijk. GroenLinks.

De heer ZUYDERWIJK: Dank u voorzitter, in deze nota zijn doelen aangepast en nieuwe doelen toegevoegd. Wij juichen deze doelen toe en hebben er niets op tegen. Alleen valt ons op dat bepaalde onderwerpen in de doelen en focusprojecten onderbelicht zijn.

Er wordt namelijk niet gesproken over mobiliteit. Wij vinden dat dit onderwerp ook opgenomen moet worden. Een ander onderwerp is de eerste stap in de trias energetica; energiebesparing. In de nota staat dat het Energieloket gaat kijken naar verduurzaming van woningen en panden. Is dit de enige manier waarop we ervoor kunnen zorgen dat inwoners en bedrijven energie besparen? Die vraag komt op aangezien hierover in de andere focusprojecten niets staat.

Daarnaast willen we weten hoe het college het zich de deze collegeperiode voorstelt. Er zijn nu doelstellingen vastgesteld en focusprojecten bepaald. Wanneer kunnen we de uitwerking van deze plannen verwachten, willen we de doelstellingen halen? Dat horen we graag van de wethouder.

Vervolgens willen we het hebben over wat er nu toe gedaan is. Dit blijkt uit de Monitor 2020-2021 waarin te zien is dat er nog veel moet gebeuren. De dalingen zijn niet erg sterk, zeker als je bedenkt dat dit tijdens de coronaperiode plaatsvond. Landelijk zagen we dat het energieverbruik en de CO₂-uitstoot na deze periode snel op het oude niveau kwam.

Kortom, er moet nog een flinke slag gemaakt worden om de doelstellingen te halen en zeker moet het tempo verhoogd worden. Als je het GroenLinks vraagt, zijn de volgende stappen die het college moet

zetten de volgende. Op dit moment worden door het rijk kaders gesteld over windturbines en de gemeente moet deze plannen zo snel mogelijk uitwerken en zou ook nu al moeten kijken wat er gedaan kan worden om deze plannen toe te passen en zeker het participatieproject nu al starten. Maak daarnaast een isolatieplan om zo veel mogelijk woningen en panden te isoleren. Zorg ervoor dat er een flinke subsidiepot komt waarmee woningen en panden via subsidie verduurzaamd kunnen worden. En kijk naar hoe huurwoningen en mensen die minder financieel minder hebben aan dit proces mee kunnen doen.

De VOORZITTER: Rondt u af mijnheer Zuyderwijk?

De heer ZUYDERWIJK: Ja, laatste zin. Dit zijn voorbeelden die het college kan uitvoeren om de doelstellingen te halen en dit proces te versnellen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel dan ga ik naar de heer Boels, VVD.

De heer BOELS: Dank u wel voorzitter. Ik wil onze inbreng starten met een quote van Johan Cruijff. 'Hoe simpeler hoe beter want hoe minder keuze je een speler laat, hoe meer kans dat hij het juiste doet'. Ik ga zo meteen uitleggen waarom dat zo van toepassing is op het stuk dat nu voorligt.

Voor de VVD-fractie gelden als belangrijkste uitgangspunten voor de energietransitie 'ambitueus en realistisch'. En ja, daar hoort u een verandering van toon in ten opzichte van drie jaar geleden. We willen met de energietransitie het leven beter maken voor onze inwoners, zowel nu als naar de toekomst toe. Voor onze fractie betekent dat dat er ook keuzes gemaakt moeten worden, goed gekeken moet worden naar de wijze waarop we omgaan met uitgeven van geld en hoe we de impact van ons beleid en de maatregelen zo groot mogelijk maken. Tot zover zal niemand het daarmee oneens zijn.

Daar ligt dan ook de link naar het voorliggende stuk. We zijn heel erg blij met het verhogen van de ambities in onze gemeente. Van 55% naar 60% is een landelijke ambitie die we ook in onze gemeente willen laten landen. Daar staat overigens een voorwaarde... (Het geluid valt even weg.) Ja, het gaat weer verder, gelukkig. Er staat een voorwaarde bij en dat is dat er voldoende geld moet zijn om dat te doen. Maar gelukkig zien we ook in de plannen dat er nog heel veel geld onze kant opkomt vanuit het rijk dus dat moeten we goed zien uit te geven.

Bij de stukken ontbrak eerst nog de energie- en klimaatmonitor en die kwam ik inderdaad later tegen, dus het is op zich wel weer mooi dat die erbij zit. Ik hoorde ook dat collega's daar veel uit putten, dus dat betekent ook dat het een belangrijk monitoringsdocument is. Fijn dat het er ligt. De conclusie uit die monitor is dat het over de breedte iets beter gaat. Ik hoorde het collega's ook al zeggen, dat is toch ook verklaarbaar door de coronamaatregelen omdat het beleid eigenlijk al daarvoor werd ingezet. Dan zien we eigenlijk alleen maar dat ene puntje nu terug en dat wordt behoorlijk aangezet in de klimaatmonitor. We zullen kijken of het uiteindelijk ook zo is, maar we constateren ook wel dat een echte trendbreuk nodig zal zijn, willen we die ambities ook realiseren. Als je al die lijntjes verder door uitstippelt, kom je nergens op de doelen die we aan het stellen zijn. Ter illustratie, dat vond ik een van de mooiste voorbeelden, in 2021 zijn 78 woningen van het gas af. De ambitie is 100%, op 60.000 woningen. In dat tempo zijn we nog zo'n 700 jaar bezig. Dat geeft ergens wel aan 'hé, hier zit iets niet helemaal goed'. Een ander voorbeeld dat we willen noemen is het tempo met betrekking tot de drukte op het stroomnet. Naar aanleiding van een technische sessie weten we ook dat er meer dan zestig ondernemers zijn die zitten te wachten op een aansluiting. Die willen gewoon verder. Eigenlijk zien wij het stuk ontbreken dat de focus op deze zaken komt te liggen. Want waar ligt de link naar het realisme, voorzitter?

We vinden het belangrijk dat we zo veel mogelijk impact per euro kunnen maken bij de energietransitie. In de programmatische aanpak of het programma – ik zie allemaal mooie ambtelijke termen door elkaar lopen – zien we dat het college kiest voor negen zeer verschillende projecten. En eigenlijk hoorde ik dat ook wel wat terug in de bijdragen van mijn collega's, iedereen wil wel iets, iedereen zoekt wel naar iets. En eigenlijk willen wij graag toe naar een keuze maken. Laten we gewoon zeggen 'een paar dingen wel

en een heel aantal dingen vooral ook niet'. We horen graag van het college of en wat de bijdrage van die maatregelen die bijdragen aan die doelstellingen in die klimaatmonitor nu is. Dat is een. En twee, dat zal voor de tweede termijn zijn, hoe mijn collega's daarnaar kijken om een keuze te maken uit die negen en het niet zo breed te houden zoals het nu is.

In aanmerking genomen dat we € 20 miljoen gaan uitgeven stellen we dat ook voor. Wat ons betreft, is de keuze vrij eenvoudig. Dat is namelijk de focus op de drukte op het stroomnet en het verduurzamen van woningen voor onze inwoners. Het stroomnet is volgens mij met name belangrijk want je ziet gewoon dat het een struikelblok is voor de verdere energietransitie. Het blokkeert allerlei initiatieven op dit moment. Het bouwen van meer capaciteit is zeker belangrijk, maar er is ook heel veel mogelijk op de korte termijn. We horen graag van het college wat het daar nog meer aan kan doen op de korte termijn. Want dat staat eigenlijk in dat plan vrij dun uitgewerkt en ik ben gewoon heel erg nieuwsgierig hoe dat in elkaar zit. Als dat overigens technische vragen zijn, dan hoor ik het graag op een later moment.

De tweede focus ligt op het verduurzamen van de woningen, wat de VVD betreft. En voorzitter, ik zal opschieten, dat zit met name op het isoleren van woningen van mensen met een krappe beurs want vooral zij zullen het moeilijk hebben om die woning te kunnen verduurzamen. Dus wat ons betreft, ligt de focus vooral op die twee punten.

Ten slotte, we zijn gewoon blij dat er nu een grote ambitie ligt. We zijn blij en we hopen eigenlijk dat we daar nog een stuk realisme aan kunnen koppelen. Kortom, terugkomend naar de quote: hoe simpeler hoe beter, want hoe meer kans dat je ook echt impact kunt maken. Ik dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Boels. Voor zover ik kan beoordelen, hoorde ik geen technische vragen maar als die wel gesteld worden, dan zal de wethouder daar vanavond in ieder geval geen antwoord op geven. Dan gaan we naar mijnheer Beusenberg, SRH.

De heer BEUSENBERG: Dank u wel voorzitter. De nota Actualisatie Programma Energietransitie 2022-2026. Een nota waarin oude doelen gewijzigd worden en die wijzigingen zijn niet gek want als je geen doel stelt, dan zul je zoiets ook nooit bereiken. Maar ik hoorde het mijnheer Boels van de VVD ook al noemen, de belasting op het stroomnetwerk. Zijn we wel bezig met de goede stappen? Doen we niet het verkeerde eerst? Want op het moment dat ons stroomnetwerk het nauwelijks aan kan op dit moment, hoeveel impact zal het dan hebben als duurzame energie wordt opgewekt voor ons stroomnetwerk en als huizen van het gas af moeten? Het lijkt mij dat dat nog wel problemen met zich mee zou kunnen brengen.

Verder had ik eigenlijk niet heel veel opmerkelijks meer in te brengen. Ik heb alleen nog een vraag en wellicht is dat een technische vraag. Is de stroom die in onze gemeente opgewekt wordt door middel van zonneakkers en windmolens en noemt u het maar, ook voor onze inwoners, of wordt die stroom uiteindelijk verbruikt door, ik noem even wat, bijvoorbeeld Amsterdam? Dat is natuurlijk wel iets dat van belang is voor onze gemeente. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mijnheer Beusenberg, dat is een vrij technische vraag. U kunt misschien een toezegging krijgen dat daar schriftelijk op wordt geantwoord. Maar dat laat ik bij de wethouder. GEZOND Haarlemmermeer, mijnheer Kenselaar.

De heer KENSELAAR: Dank u wel, voorzitter. Het is goed om te constateren dat het programma Energietransitie wordt getoetst aan de actualiteit. Hiermee blijven, of liever komen we in de pas met betrekking tot de behoefte die het willen terugbrengen van CO₂-uitstoot met zich meebrengt. Te lezen valt dat we onze lat hiervoor met 5% omhoog leggen om de versnellende opwarming van de aarde een halt toe te roepen en in het gunstigste scenario ook zelfs met 10% naar 60% afname CO₂-uitstoot. Het staatje met vergelijkingen tussen de huidige doelstellingen en de aanpassing hierop richting 2026 is helder. Uiteraard hopen wij dat het allemaal uiteindelijk realiseerbaar is, want het komt nu behoorlijk

ambitieuw over ten opzichte van de doelstellingen tot nu toe. En zeker ook met de trekking tot randvoorwaarden zoals energieopslagcapaciteit en de toereikendheid van het transportnetwerk met de steeds hogere energievraag.

Uiteraard hopen wij dat de inspraak die bewoners, verenigingen en bedrijven mogen bezigen goed wordt gemanaged qua verwachtingen met betrekking tot de uitkomsten van die inspraak. Maar inmiddels hebben we daar al een paar vingeroefeningen en een paar werkelijke sessies van achter de rug, dus dat zou nu goed moeten komen.

De negen gekozen speerpunten spreken voor zich en al met al vindt GEZOND Haarlemmermeer dus dat er in elk geval weldoordacht en, naar wij hopen, ook realistisch wordt ingesprongen op de huidige behoefte en die van de nabije toekomst. Tot zover.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Kenselaar. Dan gaan we naar de hekkensluis, mijnheer De Ruiter, BVNL.

De heer DE RUITER: Dank u wel voorzitter, dan weet ik mijn plek weer. Bekend mag worden geacht dat BVNL geen voorstander is van het opofferen van onze welvaart aan vage klimaatdoelen. De nota geeft het al aan: de voorspellingen wat betreft opwarming blijken niet te kloppen. Het getuigt ook van een enorme arrogantie om te denken dat een complex systeem als het klimaat te doorgronden en voorspellen valt over het periode van tien, twintig tot vijftig jaar, terwijl zelfs het weer van morgen ondanks alle wetenschap, nog nauwelijks te voorspellen valt.

Deze gemeente wil er graag nog een schepje bovenop doen, terwijl in China zo'n beetje elke dag een nieuwe kolencentrale in bedrijf komt, schaft onze regering de saldering op zonnepanelen thuis af. Tegelijk zien we in Duitsland de bruinkoolmijnen weer opengaan nadat Frau Merkel besloot met de Energiewende dat kerncentrales overbodig waren en ze die liet ontmantelen. BVNL is er daarom ook geen voorstander van om in de kou te zitten voor deze waanideeën en zou wensen dat de gemeente geen cent voor burgers besteedt aan het gasloos maken van huizen of zelfs hele woonwijken, zeker niet zolang er geen welvaartneutrale alternatieven beschikbaar zijn.

Als inderdaad CO₂ de enige knop is om aan te draaien om te zorgen dat we allemaal nog lang en gelukkig kunnen leven met droge voeten, wordt het de hoogste tijd om in te gaan zetten op kernenergie. Dat, voorzitter, is momenteel de enige duurzame energie die beschikbaar, betaalbaar en haalbaar is.

De VOORZITTER: Mijnheer De Ruiter, u krijgt een interruptie van mijnheer Boels, VVD.

De heer BOELS: Ja, ik ben vooral nieuwsgierig waar die kernenergie dan vandaan moet komen en ik neem aan dat u dan niet bedoelt in ons mooie Haarlemmermeer.

De VOORZITTER: Mijnheer De Ruiter.

De heer DE RUITER: Ik zie geen enkel bezwaar om dat in Haarlemmermeer te doen. Maar ik vervolg mijn betoog. Uiteraard moet er oog zijn voor de mogelijke risico's hiervan, maar het kan niet zo zijn dat deze mogelijkheid in een tijd van crisis, als we GroenLinks en D66 moeten geloven, systematisch genegeerd wordt. Als de wetenschap in staat is om het klimaat over 100 jaar te voorspellen is diezelfde wetenschap ook vast in staat om veilige oplossingen voor de risico's van kernenergie te bedenken.

De VOORZITTER: Sorry, u krijgt weer een interruptie, maar dit keer van D66.
Mevrouw Van de Meeberg.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Ik dacht 'ik ga mijnheer De Ruiter even helpen om dat antwoord te geven op mijnheer Boels want mijnheer Vermeulen wil hem in zijn achtertuin'. Dat hebben we inderdaad al vastgesteld met elkaar, dus dat antwoord kunt u geven: Zwanenburg.

De VOORZITTER: Mijnheer De Ruiter.

De heer DE RUITER: Prima plek wat mij betreft.
Voorzitter, ik ga afronden.

De VOORZITTER: Mevrouw Koolmoes.

Mevrouw KOOLMOES: Ik stel voor dat we dan het kernaafval dat van de kernenergiecentrale af komt wel bij mijnheer De Ruiter op de stoep leggen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Laten we mijnheer De Ruiter even de tijd geven om zijn betoog af te maken.

De heer DE RUITER: Daar zijn volledig veilige oplossingen voor en dat gaat om een theekopje vol in een decennium. En daar zijn echt oplossingen voor. En anders is die wetenschap die nu een besteed wordt aan vage klimaatdoelen vast in staat om daar oplossingen voor te vinden.

Laat de gemeente zich dus uitspreken over de inzet van kernenergie, maak het stroomnet op orde en blijf uit de portemonnee van de burgers met graaiende handen voor onhaalbare doelen op basis van voorspellingen die nu al niet blijken te kloppen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan zijn alle partijen aan het woord geweest en ga ik naar het college.
Mevrouw Van der Meij.

Wethouder VAN DER MEIJ: Dank u wel voorzitter en ook dank aan de raad voor het overwegend, mag ik toch wel zeggen, positieve gevoel dat overheerst als ik uw inbreng zo allemaal hoor bij deze update van onze doelen. Dat is mooi om te horen. Zelfs de VVD gaf aan 'ook bij ons een ander geluid, ambitieus en realistisch'.

Dat realisme is een zorg die een aantal partijen hebben geuit, is dit realistisch? Of de vraag anders gesteld: gaan we de doelstellingen halen? En hoe denkt de portefeuillehouder daarover? Nou, ik kan hier wel aan de voorkant al zeggen dat ik me daar uiteraard ook echt zorgen over maak. Met name omdat het zo hard gaat en omdat we toch ook wel aan versnelling toe zijn. Nu is het wel zo dat we een deel van die versnellingen wel zullen zien want het is geen lineair proces. Er zijn in het in het afgelopen jaar zeker... Daar wil ik nog even aan refereren. Ik ben gisteren bij het actienetwerk 15% GasTerug geweest, een netwerk dat zich vorig jaar heeft gevormd naar aanleiding van de inval van Oekraïne. De doelstelling daar was om 15% minder gas te gebruiken en dat heeft dus indirect ook effect op de CO₂-reductie. Dat is gisteren behaald en dat dat zijn echt successen die we met elkaar ook wel mogen benoemen. Dat is eigenlijk in een heel korte tijd behaald. Zaken die je in het verleden hebt gestart, gaan in de toekomst pas resultaten opleveren en nogmaals, dat is geen lineair proces, dus we hopen daarin die versnelling wel te zien.

Nog even over die 15% gasreductie en ook over de vraag 'hoe kunnen we die versnelling het best bereiken?' Dat zit 'm vooral, en dat wordt door verschillende raadsleden ook wel aangegeven, in die bebouwde omgeving. Dan heb je het dus inderdaad over de huizen en over de kantoren. Daar staat ook veel op poten en niet alleen in deze gemeente, maar ook vanuit het land of het rijk komt daar veel geld en komen daar mogelijkheden voor vrij. Bijvoorbeeld het Nationaal Isolatieprogramma, dat met name ook ziet op mensen die wat minder draagkrachtig zijn. Dat is al vast een antwoord op de vraag van GroenLinks. Ik hoop dat u het gehoord heeft, want u had even een onderonsje.

Dat even in het algemeen. Ik probeer nu de vragen te beantwoorden die zijn gesteld, wat een redelijk beperkt aantal is, viel mij op, omdat vooral de steun wordt toegezegd aan deze actualisatie, waarvoor dank.

Ik begin bij EEN Haarlemmermeer die aangeeft 'al die zonneakkers rondom Schiphol, kan dat wel en is

dat wel veilig?' Die leggen we natuurlijk niet zomaar neer. Daar zijn vliegveiligheidsstudies voor die daaraan ten grondslag liggen en alles wordt afgestemd met de veiligheidsregio en de brandweer. Dus dat zijn geen losse flodders die we neergooien in de hoop dat het wel goed komt.

De VOORZITTER: U krijgt een interruptie van de heer Spijker. Mijnheer Spijker.

De heer SPIJKER: Dank u wel voorzitter. Wethouder, u bent er misschien mee bekend, ongetwijfeld bent u ermee bekend, dat er vorige week op de Schiphol-Oostbaan een vliegtuig bijna te vroeg geland is? En dan zeg ik het nog voorzichtig. Het was een noodlanding. Op die plek wordt ook een zonneakker geplaatst, net achter de Nieuwemeerdiijk. Stel dat het verkeerd zou gaan de volgende keer, dan hebben we echt een hele hoop ellende. Want ze kunnen niet helpen en elektriciteit en kerosine geeft een hele hoop vuurwerk, letterlijk.

De VOORZITTER: Wat is uw vraag?

De heer SPIJKER: Neemt u dit alstublieft mee in uw overwegingen voor de veiligheid?

De VOORZITTER: Mevrouw Van de Meeberg. Nee, Van der Meij, sorry. Al die bergen! Het is echt vreselijk.

Wethouder VAN DER MEIJ: Die hebben we al eens eerder gehoord, voorzitter.

Uiteraard ga ik dat niet meenemen, want daar heb ik geen verstand van. Sowieso, liggen die zonneakkers niet zo dicht bij de landingsbaan dat het geval dat zich van de week heeft voorgedaan daar problemen mee zou hebben gehad. Maar die veiligheidsstudies worden natuurlijk uitgevoerd door mensen die daar voor gestudeerd hebben. En ja, ik geloof nog wel in de wetenschap dus laten we ervan uitgaan dat ze dat dan ook goed doen.

Dan ga ik even naar de HAP. Met de vraag – ik kan u niet zien mevrouw Koolmoes, maar ik weet dat u er bent – over de wijkuitvoeringsplannen en hoe het daar nu mee zit. Het doel dat we daar nog steeds bij hebben is dat we er zes hebben in 2026. Remmend werkt daarbij dat we aan het wachten zijn op wetgeving daar en als het goed is wordt die in 2024 van kracht. Maar dat neemt niet weg dat wij nu al wel volop aan de slag zijn met die wijkuitvoeringsplannen. Dus wij staan niet stil op dat gebied.

Ik kom bij mevrouw Van de Meeberg over de kleine windmolens. Klopt het dat er weerstand is bij ofwel de gemeente, dan wel de provincie? Het is een vrij technisch verhaal en ik ga het heel kort uitleggen. Als het niet helder is, dan komen we daar in een schriftelijke reactie nog op terug. In het verleden heeft de gemeente Haarlemmermeer getracht om die kleine windmolens toe te staan. Dat is destijds overruled door de provincie. Dat betekent dat we in onze huidige bestemmingsplannen hebben opgenomen dat we dat niet toe kunnen staan vanwege dat overrulen dat er in het verleden is geweest. Inmiddels heeft de provincie daarin een draai gemaakt en staat dat nu wel toe. Maar voor onze bestemmingsplannen is dat dus nog niet aan de orde. Dus daar moeten dan aparte beleidsregels op komen. En daar zijn we op dit moment nog niet aan toe. Ik zie u bedachtzaam kijken.

De VOORZITTER: Mevrouw Van de Meeberg.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Ja, ik zit even te denken, want ik hoor zeggen dat er apart beleid komt. Is dat iets waar we op wachten of moeten wij daar zelf als raad actie op ondernemen om dat aan te passen?

De VOORZITTER: Graag via de voorzitter. Mevrouw Van der Meij.

Wethouder VAN DER MEIJ: Voorzitter. We zijn nu natuurlijk bezig met de actualisatie van onze

doelstellingen en we hebben windturbines daar wel in staan, maar dan hebben we het over de grote windturbines en deze actualisatie gaat uit van de mogelijkheden die we op dit moment in dit huis hebben om die versnelling door te voeren. Dus op dit moment staat die niet bovenaan de lijst. Dat is wel het eerlijke verhaal.

De VOORZITTER: Gaat u verder.

Wethouder VAN DER MEIJ: Ik ga door inderdaad. Er zijn ook zorgen over het elektriciteitsnetwerk. Die heeft mevrouw Van de Meeberg benoemd, maar ook meer partijen hebben dat gedaan. Laat ik vooropstellen dat dat in beginsel ligt bij Liander en TenneT. Wij kunnen daarin de versnelling aanbrengen door de procedures met elkaar hier in dit huis soepel te laten verlopen. Maar Liander en TenneT staan in eerste instantie daarvoor aan de lat. Overigens hebben wij wel bij ons rapport dat we u hebben gestuurd van het CE Delft ook aangegeven dat we met een uitvoeringsagenda komen. Ik heb daar nu nog geen termijn van, maar die staat wel in de planning. Dus nogmaals, het elektriciteitsnetwerk is een zorg bij iedereen, ook hier bij het college. We proberen Liander en TenneT daarin bij te staan en nogmaals, ook uw raad gaat daar uiteindelijk over, want alles wat daarvoor nodig is, komt hier terecht. Dan ga ik naar de PvdA.

De VOORZITTER: Wacht even, mevrouw Van der Meij want u krijgt nog een interruptie van mevrouw Antolini.

Mevrouw ANTOLINI: Dank u voorzitter. Sorry, maar ik zat toch nog even te denken want ik hoor 'we zijn in gesprek met TenneT et cetera', maar toevallig benoemde ik juist in mijn stuk dat TenneT al aangegeven heeft, ook in de krant, dat ze gewoon echt een probleem hebben. Dus hoe gaat het college dan daarmee helpen als het nu al zegt 'nee, we gaan niet 55% reduceren maar zelfs 60%'? Dus dat helpt dan toch juist niet?

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Meij.

Wethouder VAN DER MEIJ: Dit vind ik een ingewikkelde vraag, want die netcongestie is er nu, zoals u zelf ook aangeeft, en die moet opgelost worden, ongeacht het doel of wij voor 55% of 60% gaan. Ik geef net aan dat we de plannen onderling afstemmen met TenneT en Liander, maar uiteindelijk komt het allemaal hier weer terecht en we hebben in het verleden gezien dat zo'n besluitvormingsproces hier wel lang kan liggen. Daar staan we dan wel met elkaar voor aan de lat.

De VOORZITTER: Gaat u verder. U heeft nog twee minuten.

Wethouder VAN DER MEIJ: Ik was bij de PvdA. Ik denk dat ik dat ga redden. De vraag was 'kunt u een toezegging doen dat de windcoalitie voor de zomer een vergunning kan aanvragen?' Die toezegging kan ik uiteraard niet doen hier en dat mag geen verrassing zijn. We hebben daar namelijk verschillende onderwerpen die nog te bespreken zijn. De toezegging die ik aan u wel kan doen is dat we heel binnenkort bij u komen met een...

De VOORZITTER: Gaat u verder hoor. Ik interrompeer u zo voor een interruptie. Maar maakt u uw zin even af.

Wethouder VAN DER MEIJ: Dat wij u heel binnenkort ook uitgebreid gaan informeren over de problematiek die speelt rond de windmolens, dat we daarin ook de Windcoalitie zeker meenemen, dat we ook met elkaar in gesprek moeten over draagvlak en daar willen we in gesprek over door hier in deze raad met elkaar de kaders af te spreken. Dus we kunnen pas de windcoalitie laten participeren op

het moment dat we hier met elkaar de kaders hebben vastgesteld van 'wat is dan precies draagvlak?', dat was ook een vraag die van de HAP kwam. Maar nee, ik kan u hier niet toezeggen dat er voor de zomer een vergunning ligt, ik kan wel toezeggen dat we op zeer korte termijn, en dat verwacht ik nog in Q1, met elkaar uitgebreid over in gesprek gaan, waarbij ook de windcoöperatie wordt aangehaakt.

De VOORZITTER: Yes. Dan gaan we naar de interruptie van mijnheer Sidali.

De heer SIDALI: Dank u wel voorzitter en dank voor dit antwoord. Het is voor de helft hartstikke prima. De vraag was of er rond het zomerreces zicht is op een vergunningaanvraag, niet dat er een vergunningaanvraag ligt, maar dat er zicht is op. En dan doel ik dus op het feit dat er dan ook daadwerkelijk gesprekken zijn geweest en dat er een proces is. Dus meer op 'zicht op' dan dat er al een vergunningaanvraag ligt.

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Meij.

Wethouder VAN DER MEIJ: Mijnheer Sidali, ik kan u dat antwoord niet goed geven want er komt een update waarin ook heel veel technische informatie zal staan die noodzakelijk is voor u om te beoordelen of de vraag die u nu stelt wel een realistische vraag is. Dat stuk wordt op dit moment voorbereid. U krijgt dat echt nog in Q1 maar dat is waar u het voor nu even mee moet doen.

De VOORZITTER: Gaat u afronden?

Wethouder VAN DER MEIJ: Dan vroeg u over de buurtbatterij in Rijsenhout. Dat is in eerste instantie een project geweest waar Liander zich mee bezig hield. Liander heeft daarmee moeten stoppen omdat zij niet mogen handelen, zogezegd, in opgeslagen energie. Inmiddels ligt er een nieuw buurtinitiatief en daar zijn wel gesprekken mee en we proberen het initiatief naar een volgend niveau te helpen.

Participatietraject wind nu al starten, een vraag van GroenLinks. Daar heb ik net op geantwoord, daar moeten we echt eerst met elkaar over in gesprek.

U vroeg ook 'wanneer kunnen we een uitvoering verwachten van een plan?' Er wordt niet een grote uitvoering aan gegeven, maar op het moment dat er over die deelonderwerpen die we met elkaar besproken hebben, resultaten zijn en we daarover met elkaar in gesprek kunnen, wordt u daarover geïnformeerd. Dus er komt niet een uitvoeringsplan, maar er zijn er op de verschillende onderdelen meerdere.

De VVD geeft aan 'we willen focussen op het stroomnet'. Dat is inherent, dat heb ik net ook aangegeven. We moeten daar met elkaar die focus op leggen en die is dus ook in een van die negen punten opgenomen en de verduurzaming van de woningen. Daar heb ik net iets over gezegd. Daar komt een enorm project op ons af dat heet het Nationaal Isolatieprogramma en daar is heel veel mee gemoeid. En ik gaf ook al aan dat juist de verduurzaming van de bebouwde omgeving de versnelling gaat geven die we met elkaar hier nodig hebben.

De VOORZITTER: U krijgt een interruptie van mijnheer Vermeulen, Forza!

De heer VERMEULEN: Een heel korte, voorzitter. Ik hoor zowel de raadsleden maar nu ook steeds de wethouder in de beantwoording enorm inzetten op de bebouwde omgeving en dan met name op woningen. Maar als ik dan lees in de energiemonitor, hebben we het over 13% van de totale uitstoot waar we wat aan gaan doen. Bent u dat met mij eens dat de stappen die we daarin gaan maken, ook stappen zijn, maar dat die uiteindelijk voor het behalen van die enorme doelen nog geen deuk in pakje boter slaan?

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Meij.

Wethouder VAN DER MEIJ: Nee, ik denk dat daar, juist in die bebouwde omgeving, de energiereductie enorm veel oplevert voor de CO₂-reductie uiteindelijk dus ik ben dat niet met u eens.

De VOORZITTER: U krijgt nog een interruptie van mevrouw Koolmoes. O, u wilt nog reageren, sorry dan ga ik eerst nog naar mijnheer Vermeulen en dan kom ik bij u mevrouw Koolmoes.

De heer VERMEULEN: Voorzitter, dank u wel, dan de vraag aan de wethouder of ik goed gelezen heb in de energiemonitor dat de bebouwde omgeving, de woningen, voor 13% bijdraagt aan de CO₂-uitstoot die we meten.

De VOORZITTER: Dan ga ik eerst even naar mevrouw Koolmoes, sluit uw vraag daarop aan?

Mevrouw KOOLMOES: Die sluit er absoluut op aan. Ik wil eigenlijk mijnheer Vermeulen bijvallen, maar er staat ook in de energiemonitor dat we daar ook in gaan vergroenen wat een reductie geeft op de CO₂. Daar wil ik de wethouder even in bijvallen.

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Meij.

Wethouder VAN DER MEIJ: Waarvoor dank, ik ben even... Dat was een statement van mevrouw Koolmoes waarvoor dank, maar ik ben de vraag van mijnheer Vermeulen vergeten. Excuus, kunt u hem nog een keer herhalen?

De heer VERMEULEN: Of u het met mij eens bent, voorzitter, dat woningen slechts voor 13% bijdragen aan de totale uitstoot van CO₂. Dus dat betekent dat als alle woningen helemaal geen CO₂ meer uitstoten, we van onze 60% doelen, 13% gehaald hebben.

De VOORZITTER: Dat is wel een technische vraag.

Wethouder VAN DER MEIJ: Met uw goedkeuring voorzitter, ga ik hem ook zo opnemen en op die manier kom ik erop terug.

De VOORZITTER: Dank u wel. Volgens mij heeft u ook alles al antwoord.

Wethouder VAN DER MEIJ: Dat was het.

De VOORZITTER: Mevrouw Koolmoes en daarna mijnheer Boels.

Mevrouw KOOLMOES: Ja voorzitter. Ik mis nog iets van de wethouder. Ik had het over pagina 33 figuur 42. Ik weet dat u daar misschien niet inhoudelijk op in kunt gaan, maar ik had het wel fijn gevonden als u erkend had dat daar schriftelijk op teruggekomen wordt.

En ik hoopte ook dat u nog iets zou zeggen over het vergroenen, want wij sloten daarmee af en het is gewoon bewezen dat meer groen, meer bomen, meer sedumplantjes ook erg goed kan zorgen voor meer reductie in de CO₂-uitstoot.

De VOORZITTER: Mijnheer Boels, VVD.

De heer BOELS: Volgens mij had ik gevraagd of het college nog kon aangeven hoe de maatregelen bijdragen aan de indicatoren uit de klimaatmonitor.

De VOORZITTER: Ik ga eerst nog even kijken of er nog andere vragen zijn, want dan kunnen we daarna de tweede termijn doen. Mevrouw Hup.

Mevrouw HUP: Ik heb nog niet helemaal het antwoord gehoord op mijn vraag, want deze sessie is een beetje om onze verwachtingen met elkaar te peilen en om wellicht nog wat mee te geven richting het college, maar eigenlijk is het zo dat we de doelen met elkaar willen behalen door middel van de doelstellingen. Maar mijn vraag was 'geloofd de wethouder hierin of is het een moeilijk verhaal om al die extra windturbines te plaatsen en zonnepanelen op daken te leggen?' Want hoewel noodzakelijk, je moet ook de bevolking, ondernemers en belanghebbenden meenemen, voor het draagvlak. Dat is in dit geval van enorm belang. En ik wil nog wel even horen hoe de wethouder daarin zit.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan zijn alle vragen opgehaald. Dan gaan we nog voor een laatste maal naar mevrouw Van der Meij.

Wethouder VAN DER MEIJ: Dank u wel voorzitter. Mevrouw Koolmoes, op uw vraag over pagina 33, komen we op terug op schriftelijke wijze. Excuus dat ik dat niet eerder heb aangegeven.

Het vergroenen. Dat ligt natuurlijk niet alleen bij mij, maar dat ligt ook bij een u wel bekende wethouder en dat staat hoog op de prioriteitenlijst, zoals ook wel bekend.

Mijnheer Boels, uw vraag 'hoe dragen deze doelstellingen bij aan die indicatoren van de klimaatmonitor?' beschouw ik met uw welbevinden ook als een technische vraag waar ik op terugkom.

De VOORZITTER: Dat lijkt me een duidelijke toezegging. Dan wil ik graag de eerste termijn afronden. Ik zie geen handen meer, dus dat is goed. We hebben gezien de tijd nog twintig minuten. Ik heb een onderwerp gehoord van de heer Boels. Dat gaan we wel redden maar zijn er nog leden die een ander onderwerp willen inbrengen? Mijnheer Vermeulen.

De heer VERMEULEN: Ik zou het als daar tijd voor is nog over iets anders willen hebben. Ik heb net die 13% genoemd die de woningen bijdragen. Dan lees je dat van de hele reductie 70% afkomstig is van de biobrandstof die we verstoken in auto's en daar wil ik het ook nog wel over hebben, of dat wel zo milieuvriendelijk is als wij denken.

De VOORZITTER: Ik heb hem opgeschreven en ik denk dat we dan ook wel door de tijd zijn dus ik wil graag mijnheer Boels zo nog even kort het woord geven om zijn voorstel te herhalen. Dan doen we een ronde en dan gaan we kijken waar we uitkomen. Mijnheer Boels.

De heer BOELS: Dank u wel voorzitter. Ik ben nieuwsgierig naar de mate waarin we met elkaar keuzes kunnen maken. In het voorstel van het college staan de punten a. tot en met i. Wat ons betreft, houden we het bij een a. en een b. en zeggen we van de rest 'dat gaan we vooral een heel stuk minder doen'. We zetten vooral in op het zorgen dat er voldoende ruimte is op het stroomnetwerk op de korte termijn en het tweede is dat we inzetten op het verduurzamen van woningen van precies die gezinnen die dat zelf niet kunnen betalen. Dus wat ons betreft, is vooral het aanbrengen van focus van belang om te zorgen dat die hoge ambitie – ambitieus en realistisch – ook realistisch blijft. Des te meer focus, des te meer kans dat er ook daadwerkelijk wat gebeurd is.

De VOORZITTER: Voordat ik de collega's langs ga, is dit een voorstel in de vorm van een amendement? Nee, dat is niet het voorstel. Oké. Dan zag ik als eerst de hand van de heer Beuseenberg.

De heer BEUSENBERG: Dank u wel voorzitter. Ja, ik kan me volledig aansluiten bij de woorden van mijnheer Boels en het is ook iets dat ik voorbij heb zien komen op een van de socialmedia-accounts van de VVD. Dat was iemand van Hotel Van der Valk die zei 'ik doe liever de helft goed dan de helft',

volgens mij. Zoiets was het. Of nee, 'ik doe liever de helft goed in plaats van alles half'. Dat was het! Dank u wel.

De VOORZITTER: Zijn er nog collega's die willen reageren? Mijnheer Vermeulen.

De heer VERMEULEN: Ja voorzitter, dank u wel, daar kom ik weer aan met mijn 13%. Maar het feit dat we het eerst hebben over woningen die gewoon een heel kleine bijdrage hebben aan de CO₂-uitstoot in onze gemeente, geeft wel aan dat we, als je dan die doelen wilt halen – voor mij hoeft het niet, maar laten we ervan uitgaan dat we dat wel gaan doen – en als je naar die 55% of 60% reductie wilt, dat een van de laatste knoppen is waar je aan het draaien moet, want dat is niet de grootste winst. Dus daar ga je dan heel veel tijd, moeite en energie in stoppen, terwijl het in je ambitie eigenlijk een heel kleine bijdrage levert. Dus als je dan een focus gaat leggen, kies dan iets uit waar je gewoon heel veel mee gaat halen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan gaan we naar mevrouw Van de Meeberg, D66.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Dank u wel voorzitter. Om even kort te reageren op wat mijnheer Vermeulen zegt, ik denk dat het ook juist is om te zorgen dat mensen die in onze gemeente wonen wat minder op hoge kosten worden gejaagd. Als je die bezuinigingsmaatregelen gaat treffen, dan help je mensen, onze eigen inwoners, om minder geld uit te geven. Dat is denk ik een van de doelen die wij met elkaar kunnen bepalen hier.

En om dan nog even op mijnheer Boels te reageren. We hebben afgelopen jaren gezien in het vorige college dat er – iemand zei dat al – niet superveel gebeurde. Door pilots te gaan doen en wat meer te gaan kijken op verschillende vlakken dan alleen maar een of twee onderdelen kunnen we ook heel veel leren en kunnen we ook kansen pakken waar we dat eerder niet hebben kunnen doen en kunnen we doorontwikkelen en misschien wel net even dat pareltje... Mag ik even uitpraten?

De VOORZITTER: Ik heb nog niets gezegd.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Maar u bent wel in beeld.

De VOORZITTER: Dat klopt. Dat is een hint. Ik was aan het zoeken naar een punt.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Nu ga ik heel langzaam praten. Nee hoor. Kunnen we ons verder en breder ontwikkelen dan alleen maar toespitsen. Ik snap dat mijnheer Boels zegt 'liever focussen en liever de helft goed dan alles voor de helft'. Maar nee, dat zei mijnheer Beuseenberg, maar als we...

De VOORZITTER: U krijgt een interruptie, mevrouw Van de Meeberg.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Nee, ik wil nog even deze zin afmaken.

De VOORZITTER: Ik ga naar mevrouw Antolini van FVD.

Mevrouw ANTOLINI: Ja, dank u voorzitter. Mevrouw Van de Meeberg geeft aan dat mensen het juist makkelijker gaan krijgen omdat ze dan duurzamer gaan leven en zo. Waar halen mensen het geld vandaan om bijvoorbeeld een elektrische auto aan te schaffen en van het gas af te gaan en dergelijke? Gaat D66 dat betalen?

De VOORZITTER: Mijnheer Vermeulen van Forza! nog.

De heer VERMEULEN: Ja voorzitter, dank u wel. Dan moet ik inmiddels zeggen dat ik een heel snedige interruptie had en floep! Weg was-tie weer. Als hij me zo weer te binnen schiet, steek ik nog een keer mijn vinger op.

De VOORZITTER: Ik zet er een sterretje bij. Mevrouw Van de Meeberg.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Ik heb goed nieuws voor mevrouw Antolini. Dat gaat niet alleen D66 betalen, dat gaan we allemaal betalen, dat doen we met elkaar. En het vervelende is, ze mag gewoon meedoen, ook als ze tegen het voorstel is, dat is het mooie. Ze doet gewoon nog steeds mee. Het voordeel gaat naar alle inwoners van Haarlemmermeer.

De VOORZITTER: Mevrouw Van de Meeberg, er zijn drie interrupties. Ik wil eerst naar mevrouw Antolini en dan naar mijnheer Vermeulen dan mijnheer De Ruiter.

Mevrouw ANTOLINI: De reactie verbaast me niets. Er wordt ook heel lacherig gereageerd. Mensen hebben het heel zwaar, zeker in deze periode. Mensen kunnen zoals ik al zei, de energierekening niet meer betalen, onder andere door het beleid van D66. Blijf vooral lekker lachen. Ik lach niet. Ik vind het niet zo grappig en ik vind het eigenlijk diep triest.

De VOORZITTER: Mijnheer Vermeulen.

De heer VERMEULEN: Ja, hij kwam weer helemaal in mij op, wat fijn is dat. Wat ik nou net zo goed vond aan het vorige college – ik maakte er net een beetje flauwe grap over – was dat ze slimme volger wilden zijn. Ik hoor nu van mevrouw Van de Meeberg dat we door heel veel projecten in een keer te doen, daarvan leren, maar het is nou net zo lekker als je met diverse gemeenten allemaal verschillende projecten doet en leert van elkaar zodat als je dan een keer een misser hebt, en dat is altijd op kosten van de belastingbetaler, die misser dan ook een beetje behapbaar blijft en we niet hier alles gaan doen, wat een ander ook doet en we dan allemaal tegelijk in iedere gemeente tot de conclusie komen 'dat was niet zo'n goed idee' en we daar met z'n allen weer heel veel geld van de belastingbetaler verbrand hebben.

De VOORZITTER: Een korte reactie van mevrouw Van de Meeberg.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Mijnheer Vermeulen heeft het over feiten en missers. Daar wil ik heel graag op reageren. Woningen en bedrijven samen zijn verantwoordelijk voor 60% van de uitstoot.

De VOORZITTER: Dan hebben we nog twee interrupties openstaan naar mevrouw Van de Meeberg. Eerst mijnheer De Ruiter, BVNL.

De heer DE RUITER: Dank u voorzitter. Als mevrouw Van de Meeberg zegt dat ze goed nieuws heeft omdat we dat allemaal gaan betalen, wil ik graag van mevrouw Van de Meeberg weten: van welk geld?

De VOORZITTER: En dan hebben we de laatste interruptie en dan wil ik wel door naar de andere partijen, mijnheer Zuyderwijk.

De heer ZUYDERWIJK: Op dat laatste punt zou ik dan graag antwoord geven. We hebben belasting, dat doen we dat allemaal in een potje.

De VOORZITTER: Mijnheer Zuyderwijk, u doet een interruptie op mevrouw Van de Meeberg. Dat betekent dat u een vraag aan haar stelt, anders zet ik u weer netjes op het lijstje.

De heer ZUYDERWIJK: Oké. Ik wil graag mevrouw Van de Meeberg steunen in haar betoog. Want als we allemaal dus geld in een potje stoppen en daarmee bijvoorbeeld isoleren, zijn er zeker mensen die minder geld aan energie kwijt zijn en geld besparen.

De VOORZITTER: Dan gaan we nog een keer naar mevrouw Van de Meeberg en dan gaan we door.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Ik kan natuurlijk een heel flauwe opmerking maken als mijnheer De Ruiter mij vraagt 'waar gaan we dat van betalen?', maar dat laat ik even zitten. Die flauwe opmerking, bedoel ik.

Kijk, mijnheer Zuyderwijk zegt al iets over belasting. Als je niet meedoet aan die bezuinigingen en je hebt een koopwoning, prima, dat moet je lekker doen en dan blijf je een heel hoge energierekening betalen. Als wij minder willen betalen voor gebruik van energie zullen we moeten verduurzamen. Of je zit inderdaad in de kou. Dat is niet wat je wilt. Als je dat allemaal niet doet en allemaal niet wilt en al die maatregelen niet wilt omarmen, zoals bijvoorbeeld mevrouw Antolini, die vindt het allemaal hysterisch en dat is prima, dat mag zij vinden – overigens vind ik het altijd lastig om meningen en feiten door elkaar te halen, maar prima, dan mag ze het nog steeds vinden – heb je echt een heel groot probleem. Fossiele brandstoffen gaan op, we moeten alternatieven vinden en o ja, we willen ook nog de wereld mooi achterlaten voor onze kinderen.

De VOORZITTER: Er is een aantal interrupties, maar ik ga een aantal niet toestaan. Ik ga het mevrouw Antolini wel toestaan want die werd aangesproken.

Mevrouw ANTOLINI: Dank u voorzitter. We hebben het over € 1.000 miljard, zoals mijn partijleider al ruim van tevoren heeft aangegeven. Dit is pure angstpropaganda wat D66 doet, zoals gewoonlijk. En een 'heel groot probleem'? Dat hele grote probleem zou dan zijn?

De VOORZITTER: O, ik dacht dat er nog wat kwam.

Mevrouw ANTOLINI: Sorry. De vraag was bij 'een heel groot probleem', ik zou graag willen horen wat ik concreet dan bijvoorbeeld de komende vijf jaar kan verwachten voor engs.

De VOORZITTER: Ik ga naar het CDA. Mijnheer Blom.

De heer BLOM: Ik wil terug naar de heer Boels. We hebben negen aandachtspunten waar we onze energie en onze tijd in willen steken en ik denk niet dat we in de luxepositie zitten om daar een keuze uit te maken. Wij moeten gewoon alle negen aandachtspunten aanpakken en dan zal het nog maar net aan zijn dat wij onze doelstellingen gaan halen. Dat is onze mening.

De VOORZITTER: Dan gaan we naar de HAP.

Mevrouw KOOLMOES: Ja, dank u wel voorzitter. Ook in reactie op mijnheer Boels. De focuspunten. Ik vind ze niet zo heel erg breed eigenlijk. Een voorbeeld erop kun je op alle negen punten al pakken. We doen al veel. Ik vind het doorontwikkelen van het proces van de wijkaanpak iets traag eigenlijk. De windturbines, daar moeten we binnenkort eens goed over praten. Maar ik hoor dat we daar een kans voor krijgen. De zonnepanelen, er liggen al op elf basisscholen zonnepanelen dus ook dat gaat voortvarend. Ik zie nergens iets waarvan ik denk 'dat moet even volop ingezet worden voor een ander plan'. Ik denk dat we op de goede weg zijn. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan gaan we naar de heer Spijker.

De heer SPIJKER: Dank u wel voorzitter. Ik heb het al eerder aangehaald: prachtig dat we zonnepanelen op daken gaan leggen, maar we hebben een regering die ons salderingsreglement de nek gaat omdraaien. Dus hebben we er helemaal niets aan en dat is natuurlijk doodzonde. Dan zijn we hier aan het promoten 'gebruik zonnepanelen' en dan gaat onze regering het juist demotiveren. Dat is te vreemd voor woorden.

De VOORZITTER: U krijgt een interruptie van mevrouw Koolmoes van de HAP.

Mevrouw KOOLMOES: Ja, voorzitter, wij hebben thuis natuurlijk ook wel eens deze discussie. Wij komen zelf aan het eind van het jaar in aanmerking om zonnepanelen op ons dak te krijgen. En wij hebben ook een gesprek gehad. Ik krijg er tien volgens de aannemer. Toen zei mijn man 'laten we er maar twaalf doen, want dan krijgen we meer saldering'. Dan word ik eigenlijk ondernemer van mijn eigen zonne-energie. Het is vooral bedoeld om onze eigen broek op te houden, binnen, om elektrisch te kunnen koken en elektrisch onze dingen te kunnen doen en te zorgen dat de rekening naar beneden gaat. Maar ik ga toch echt niet ondernemertje spelen met een paar extra zonnepanelen want...

De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Koolmoes. Dat was geen vraag. Dan hebben we nog een interruptie van het CDA.

De heer BLOM: Meer een aanvulling. In verband met de huidige elektriciteitsprijzen is het eigenlijk niet meer nodig om te salderen, want het is sowieso interessant om zonnepanelen aan te leggen. Die betalen zich op dezelfde manier terug als iedereen kan uitrekenen.

De VOORZITTER: Waarvan akte. De heer De Ruiter.

De heer DE RUITER: Ja, dank u voorzitter. Ik heb er lang op zitten wachten, want ik had eigenlijk bij de vorige sessie nog een opmerking voor mijnheer Schouten van GroenLinks die ik daar niet kwijt kon. Hij had het daar over het afschaffen van terrasverwarmers. Maar mevrouw Koolmoes geeft me de kans om hier toch nog even op terug te komen, want ik wil er toch ook wel op wijzen dat de wiebelstroom op ons net vooral veroorzaakt wordt door zonnepanelen. Dat veroorzaakt eigenlijk hetzelfde probleem als mijnheer Schouten in de vorige sessie aanhaalde, dat het net het niet aankan. Dus ik vraag me dan af, als mevrouw Koolmoes geen ondernemertje gaat spelen, of zij dan totaal van het net af gaat?

De VOORZITTER: Dan ga ik nog een keer naar mevrouw Koolmoes, dan mijnheer Spijker en dan mijnheer Beusenberg.

Mevrouw KOOLMOES: Voorzitter, het lijkt wel of een hele hoop mensen een informatieve sessie destijds niet meegekregen hebben. We zijn hard op weg, Liander en TenneT zijn hard op weg om ons stroomnetwerk op peil te krijgen. Bent u dat met mij eens, voorzitter?

De VOORZITTER: Ik heb geen mening. Mijnheer Spijker.

De heer SPIJKER: Gelukkig heb ik wel een mening, voorzitter. Laat ik het zo zeggen, even in aanvulling op de zonnepanelen, het beste zou zijn dat iedereen zijn eigen buurtbatterij of zijn eigen batterij zou hebben, want dan ben je gewoon je eigen spekkoper en ik denk dat dat de beste oplossing is.

De VOORZITTER: De tiny buurtbatterij, ik kijk ernaar uit! Mijnheer Beusenberg.

De heer BEUSENBERG: Dank u wel voorzitter. Het is al een tijdje geleden dat het aan bod kwam, maar

'wie gaat die elektrische auto's betalen?' vroegen mijnheer De Ruiter en mevrouw Antolini. Nou, ik zal u vertellen, dat is al gaande, want de overheid heeft € 67 miljoen beschikbaar gemaakt om subsidie te geven voor het kopen van elektrische auto's, dus dat is al gaande. Iedereen betaalt het uiteindelijk en ook mevrouw Antolini. Zoals mevrouw Van de Meeberg zei, jullie kunnen er ook aan meedoen.

De VOORZITTER: We dwalen af. Nee, we dwalen af. Ik wil nog echt even op de inhoud terugkomen. We gaan afronden. Heeft iemand nog een reactie op het voorstel van de heer Boels?

De heer SIDALI: Ik dacht dat ik mijn hand ook had opgestoken?

De VOORZITTER: Gaat uw gang. U heeft het woord.

De heer SIDALI: Hartstikke fijn. Mijnheer Boels, goed dat u in ieder geval twee punten aanhaalt die ook de PvdA na aan het hart liggen. We hebben net van het college gehoord via de portefeuillehouder over het stroomtekort, dat met name de procedures die vaak bij de overheden liggen, echt versneld moeten worden. En ze heeft ook toegezegd daar echt bovenop te gaan zitten. Dus de keuze maken voor alleen dat en voor de rest niets?

We vinden natuurlijk het verduurzamen van de woningen voor mensen met de laagste inkomens een heel goed idee om mee te beginnen. Volgens mij moeten we daar ook een andere portefeuillehouder bij vragen, en met name Ymere. Ik zou wel eens willen weten wat nu eigenlijk het proces is waarin Ymere aan de slag gaat met al die woningen die allemaal in de E-, F- en zelf G-labels zitten om daar de komende jaren een klapper op te maken. Dus ik denk dat we ons wel kunnen voorstellen het college te vragen ons mee te nemen in de reis die Ymere gaat maken op dit gebied. Dat vinden we echt belangrijk.

Tot slot, voorzitter. De PvdA is niet van iets voor de helft doen et cetera, maar liever alles wat we doen, de negen doelstellingen, ook gewoon goed doen.

De VOORZITTER: Dan ga ik naar de heer Boels om dit onderwerp af te ronden.

De heer BOELS: Dank voorzitter en dank collega's. Ik heb veel gehoord, niet alles even relevant. Tegelijkertijd vind ik de mooiste uit a. tot en met i. 'tegengaan van belemmerende regelgeving'. Dat zou impliceren dat er ook zoiets zou kunnen zijn dat we voor belemmerende regelgeving zijn en dat vind ik altijd heel mooi ambtelijk proza. Dus ik zou vooral daar niet al te veel tijd aan besteden, want dat is echt notoir ingewikkeld, lastig, moeilijk en het speelt niet altijd echt een rol. Ik hoop dat we in ieder geval toch het college wat kunnen motiveren om meer focus aan te brengen en vooral dingen gewoon goed te doen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. We hebben geen tijd meer voor een ander onderwerp. Het is geen stuk dat naar de stemming gaat, er zijn geen beslispunten dus ik wil deze sessie afsluiten. Dank u wel voor uw komst.